

Nar", havde staaet: „indtil 3 Nar". Jeg tror, at den Tanke om organisert Forbindelse mellem Uddannelsen af særlige Bogeskoletænder og den fuldstændige Lærereuddannelse ikke er urimelig. Jeg har i alt Fald fundet Støtte for denne Tanke hos Kvinder, som staa i første Række blandt dem, der hos os uddanne Lærere. Det er altsaa de Grundtanker, paa hvilke Lovforslaget hviler. Jeg har ment, at Hovedsagen maatte være en Statskole, og at en saadan maatte have Prioriteten for den fuldstændige Lærereuddannelse, men at der i den kunde indarbejdes som en Bestanddel, der naturligvis maatte være forbeholdt nærmere administrativ Ordning, Uddannelse af Bogeskoletænder. Hvad der videre saa indeholdes i Lovforslaget, ja, det er jo Kostskolen, og det er ganske særlig den, der gør Forslaget dyrt, saaledes som det fra flere Sider er sagt, og det kan man jo gerne sige. Det er naturligvis det, der har gjort det dyrt, men at det i og for sig vilde være det heldigste, om Skolen kunde være tillige et saadant Hjem for de unge Kvinder, derfor tror jeg ogsaa at have Støtte hos dem, der med Rette kunne tale om, hvad der er økonomisk og godt for Kvindernes Uddannelse, ligesom jeg ogsaa betragter Døvelsskolen, efter hvad jeg allerede har bemærket, som aldeles nødvendig. Sagen er slet ikke pludselig, som det blev bemærket under Forhandlingerne, thi der har jo været fremsat Forslag i denne Retning allerede i 1884 foruden det Forslag, som fremkom i Fjor angaaende den særlige Bogeskoletænderuddannelse. Naar jeg i Medtænkning til Forslaget fra 1884 har ment, at Anstalten skulde henlægges til Sjælland, har det slet ikke været af nogen særlig Grund, men simpelthen af den Grund, at det er i Sjælland, at Trangen til de eksaminerede Lærere er stærkest. Det viser Statistikken sa tydelig, som noget kan, at København tager det største Antal Lærere, saa kommer Sjælland, og efterhaanden bliver Antallet af dem, som søge og modtage Pladser som Lærere, ringere og ringere. I Vestjylland har det været meget vanskeligt overhovedet at faa nogen, navnlig eksaminerede Lærere. Nu ser jeg godt efter Forhandlingens Gang, ligesom jeg næsten kunde vente det efter den Måde, hvorpaa et Mindretal i det andet Ting har stillet sig til Sagen, at saaledes som dette Forslag er fremsat, er det ikke rimeligt, at det bliver til Lov. Jeg har da naturligvis for mig selv rejst det Spørgsmaal, hvor meget jeg kunde give Afkald paa, og i hvilken Retning jeg kunde lempe mig for om muligt at faa et Udbytte.

Det er da klart — men det synes jeg heller ikke, at der fra nogen Side egentlig har været paaantet — at jeg ikke lægger nogen særlig Vægt paa, at Kvinde seminariet skal ligge i Sjælland. Hvis der var en meget stærk Stemning i dette Ting for, at det f. Eks. skulde lægges ved København, skulde jeg ikke sætte mig imod det. Men hvad der er vigtigere — og jeg tror egentlig, at det er deri, at Vanskeligheden ligger — det er, at jeg naturligvis lige over for en saa bestemt Hindring, som maa antages at ligge i det pekuniære, ikke vil have Ansvaret for at lade Sagen strande paa Spørgsmaalet om Kostskolen; hvilke Konsekvenser det vil have, maa jeg forbeholde mig nærmere at overveje, og jeg tror ikke, at det vil være aldeles nødvendigt just at henlægge det til de større Byer, vi have; der kunde jo være andre Veje, ad hvilken man kunde skaffe Erstatning ogsaa i en forholdsvis ikke saa stor By. Det kunde jo tænkes, at en Forstanderinde havde Midler og Lyst til, hvis hun kom til at forestaa en saadan Anstalt, ved Siden deraf for egen Regning som et Appendix at indrette en Kostskole. Forskellige Løsninger kunne tænkes; men jeg vil ikke have Ansvaret for at holde derpaa, naar Sagen saa skulde strande. Jeg vil naturligvis heller ikke holde paa, at det, jeg havde tænkt mig som en Måde, hvorpaa man kunde sørge for Bogeskoletænder, skulde realiseres som indarbejdet og bestandigt i denne Anstalt. Jeg vil ogsaa indrømme, at Sagens Ordning og den pædagogiske Regulering vil være lettere, naar man stiller de to Anstalter fuldstændig fra hinanden. Det, som jeg vilde sætte Pris paa, var overhovedet at faa en Anstalt for Lærereuddannelse, saaledes at man baade fik en Uddannelsesanstalt for Bogeskoletænder og en Uddannelsesanstalt for fuldstændige Lærere. Naar man opgiver Bogeskoletænder, og naar man opgiver Kostskolen, vil dette Resultat kunne opnaas for en Sum, der til sammen knap vil være Halvdelen af det, som hele Anstalten var beregnet til. Jeg ønsker naturligvis at forhandle med det Udvalg, som maatte blive nedsat om Udførelsen af disse Tanker, og jeg vilde sætte Pris paa at komme til Enighed med Udvalget, men det tarveligste Udbytte vilde det unægtelig være, hvis man kun skulde komme til en grundig Forhandling i Udvalget, som et æret Medlem lovede, selv om det kunde indeholde visse vejledende Synspunkter for ad Nare, men saa er jeg bange for, at Sagen vilde blive udført noget længe. Jeg vilde sætte megen Pris paa at faa noget Udbytte ud af Sagen i Nar, men det betyder ogsaa, at man ikke ved denne Vejlig-